

[Erik Eriksen.]

i samme retning. Dette må sammenholdes med, at regeringmedlemmerne i tide og utide fortæller offentligheden, hvor godt de går i spænd sammen. Hermed har man efter min mening det mest realistiske udgangspunkt for en vurdering af den nuværende regerings handlinger og undladelser, og samtidig får man baggrunden for det øgede samarbejde mellem de to store oppositionspartier.

Dannelsen af regeringsblokken og oppositionens opstilling af et liberalt alternativ har nu alligevel givet det politiske liv ny farve; den grå tone, der fremkaldes af mange kompromiser, er ikke længere den fremherskende. Hvis alternativet var så dødt, som man måtte få indtryk af, når man hørte det ærede medlem hr. Per Hækkerups tale, må det siges at være en ganske forbausende opmærksomhed at vie en afdød. Tænk, at man skal bruge så megen tid til at fortælle, at den politik ikke har noget formål, ikke har noget liv; tænk, at man skal bruge så megen tid til det!

Se, borgerne har i den forløbne del af folketingsåret oplevet fremsættelsen af forslag, som bygger på væsensforskellige opfattelser af forholdet mellem stat og borger. Det ærede medlem har ret i, at her er en klar skillelinje mellem på den ene side oppositionen, på den anden side regeringsblokken. Jeg vil tro, at det ærede medlem hr. Niels Andersen ikke er så glad for at skulle være placeret på den side af det skel, det ærede medlem så tydeligt trækker op. Men altså, der er en væsensforskellig opfattelse på disse områder, og heri må man se årsagen til, at vandene har delt sig i alle de sager, som på væsentlige punkter berører netop forholdet mellem stat og borger. I andre spørgsmål har regeringen og oppositionen naturligvis kunnet finde hinanden i et samarbejde på en række lovgivningsmæssige områder.

Jeg finder særlig anledning til at fremdrage et enkelt led i den lovgivning, folketingets demokratiske partier har kunnet gennemføre i enighed. Efter årelange forhandlinger lykkedes det at nå frem til enighed om en nyordning af forsvaret. Det er den mest positive forsvarsordning, vi endnu har haft. For første gang tør vi sige, at vort militære apparat som led i en større

helhed frembyder det mål af sikkerhed, der må være et dansk forsvars hovedopgave. Netop derfor var det så glædeligt, at der for første gang i vort folkestyres historie opnåedes enighed mellem alle de demokratiske partier om en positiv nyordning.

Det var naturligvis især interessant og bemærkelsesværdigt, at det radikale parti opgav sine militære teorier fra omkring århundredskiftet. Men gjorde det radikale parti nu også det? Der er jo opstået tvivl derom. En så fremtrædende radikal skribent som redaktør Svend Thorsen, der dog aldrig glemmer, at han er radikal, har haft alvorlige vanskeligheder, fordi han, ganske vist noget respektløs i sit ordvalg, fremhævede, at hans parti i dette tilfælde havde opgivet det, jeg for et øjeblik siden kaldte partiets politik fra omkring århundredskiftet. Personlig vil jeg helst nu som før tro det bedste om det radikale parti, men jeg må indrømme, at den radikale polemik omkring landsmødet har været en oprigtig skuffelse. Først hed det, at partiet havde givet tilslutning til forliget ud fra ønsket om at nå til enighed; så et øjeblik senere sagde man, at det havde man kun gjort for at undgå noget værre. Det er i hvert fald ikke absolut tiltalende. Imidlertid vil jeg tro, at de radikale kredse, som fører denne tale, gør det ud fra en alvorlig og oprigtig angstelse for, at partiet ved at deltage i forsvarsforliget i virkeligheden ofrede sin eksistensberettigelse i dansk politik, at dets historiske og skelsættende særpræg forsvandt. Det må være noget i den retning, der bevæger disse kredse inden for det radikale parti.

Som udviklingen har udformet sig på dette område, kan man i hvert fald ikke forvente adskillige i at mene, at det ikke så meget var militære eller forsvarspolitiske overvejelser, der var afgørende, da partiet traf sin beslutning, men snarere, at man fra den side betalte med sit forsvarspolitiske hjerteblod for at hindre trekantregeringens sprængning. Det får nu være, som det være vil. Jeg benytter lejligheden til at udtale min glæde over det faktiske resultat, nemlig at 3 generationers forsvarspolitiske stridigheder ved forliget blev bragt ud af verden.

Jeg har nævnt forsvarets nyordning som måske det vigtigste eksempel på en lovgivning, som blev vedtaget med alle demo-